بهبود تشخیص ساختمانها در تصاویر ماهوارهای بر اساس آستانه گذاری تطبیقی

امیرمهدی سازدار^{ا*}، جلیل مظلوم^۲، سید مسلم شکراللهی^۲، صابر شربتی^۴ ۱و۴- مربی ۲- استادیار، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری، ۳- کارشناسی ارشد، دانشگاه صنعتی اصفهان (دریافت: ۹۵/۱۰/۱۲ پذیرش: ۹۶/۱۵/۲۴)

چکیدہ

در این مقاله، روشی ترکیبی به منظور تشخیص ساختمانها، از روی تصاویر ماهوارهای ارائه شده است. این روش بر مبنای ترکیب دادههای حاصل شده از بردارهای ویژگی محلی و تصمیم گیری با اعمال آستانه گذاری تطبیقی روی تابع چگالی احتمال تخمین زده شده، انجام گرفته است. ویژگیها به عنوان مشاهدات و محل ساختمانها به عنوان متغیر تصادفی توأم به منظور تخمین تابع توزیع احتمال در نظر گرفته می شوند. سپس با توجه به مدهای تابع توزیع احتمال و همچنین ویژگیهای استخراج شده، مکان ساختمان مشخص می گردد. به منظور ارزیابی کارایی روش معرفی شده، از برخی تصاویر ماهوارهای شمال شهر تهران استفاده شده است. تصاویر مورد آزمایش دارای وضوح و تباینهای مختلفی هستند. همچنین، ساختمانها در این تصاویر مشخصههای متفاوت و مختلفی دارند، بنابراین می توان رویکرد ارائه شده را می مواند ساختمانهای موجود در تصاویر ماهواره می شاو می معناوت و مختلفی دارند، بنابراین می توان رویکرد ارائه شده را می مواند ساختمانهای موجود در تصاویر ماهواره می مشال شهر تهران استفاده شده است. تصاویر مورد آزمایش دارای وضوح و معاینهای مختلفی هستند. همچنین، ساختمانها در این تصاویر مشخصههای متفاوت و مختلفی دارند، بنابراین می توان رویکرد ارائه شده را می مواند ساختمانهای موجود در تصاویر ماهواره ای کمتر و دقت بیشتری تشخیص دهد.

کلید واژهها: تصاویر ماهوارهای، تشخیص ساختمان، استخراج ویژگی، تابع توزیع احتمال، متغیرهای تصادفی

Improvement of Buildings Detection Based on Adaptive Thresholding in Satellite Images

A. M. Sazdar^{*}, J. Mazloum, S. M. Shokrolahi, S. Sharbati Shahid Sattari Aeronautical University of Science and Technology (Received: 01/01/2017; Accepted: 15/08/2017)

Abstract

In this paper, a combined method to detect buildings from satellite imagery is presented. This method is based on combining data obtained by the local feature vectors and decision-making by applying adaptive thresholding the estimated probability distribution function, is conducted. Local Features serve as observations and location of buildings are used as joint random variables in order to estimate the probability density function. Then the locations of buildings are determined by considering modes of estimated probability density function and extracted features. To evaluate the efficiency of proposed method some satellite imagery of northern Tehran is used. Satellites North of Tehran building images are used in order to evaluate our proposed method. Tested images have different spatial contrast and resolution. Furthermore, tested buildings contain variety of characteristics which allows us representing our simulation with sufficient diversity. Experimental results of 32 different images in Tehran have shown that proposed method can be detected existing buildings in satellite imagery with fewer errors and more accurately.

Keywords: Satellite Images, Building Detection, Feature Extraction, Probability Density Function, Random Variables

^{*}Corresponding Author E-mail: A_sazdar@sbu.ac.ir

۱. مقدمه

تصاویر هوایی با وضوح بالا^۱ و تصاویر ماهوارهای، حاوی اطلاعات ارزشمندی هستند. در این مقاله، به طور خاص مسئله تشخیص ساختمانها مورد بررسی قرار می گیرد. در بررسی این مسئله، باید ملاحظات خاصی را با توجه نوع کاربرد مورد انتظار، مدنظر قرار داد. تشخیص ساختمانها در تصاویر هوایی کیفیت بالا و تصاویر ماهوارهای می تواند در کاربردهای مختلفی در سنجش از راه دور مانند تهیه خودکار نقشهها، طراحی فضاهای شهری و تجزیه و تحلیل کاربری زمینها مورد استفاده قرار گیرد؛ اما این مسئله در امدادرسانی و پشتیبانی، تشخیص محل استقرار نیروها، تهیه نقشه از مناطق حساس با کمک تصاویر دریافتی از پهپادها مورد استفاده قرار می گیرد.

متأسفانه به دلایل مختلفی، برچسب گذاری دستی بر روی محل ساختمان ها در تصاویر، کاری طاقت فرسا است. اولین دلیل، تصویربرداری ساختمان ها از نماهای مختلف است. به دلیل محدودیتهای مختلف در تهیه تصاویر هوایی و ماهوارهای از مناطق مختلف، همه تصاویر از یک نمای ثابت تهیه نمی شوند. دومین دلیل این است که ممکن است تصویر ساختمان ها با اشیای دیگری در محل تصویربرداری مانند فضای سبز و درختان، پوشانده شود و محدوده دقیق و کامل ساختمان ها قابل مشاهده نباشد. سوم اینکه احتمال دارد روشنایی و تباین^۲ تصویر برای استخراج محل ساختمانها كافي نباشد. چهارمين دليل اين است که ممکن است این تصاویر، منطقه جغرافیایی بسیار بزرگی را تحت پوشش قرار دهند که شامل تعداد بسیار زیادی ساختمان باشد و این موضوع، عمل برچسب گذاری دستی محل ساختمانها را بسیار زمانبر و دشوار می کند. درنهایت آخرین دلیل این است که ساختمان ها دارای اندازه و شکل ثابت و مشخصی نیستند؛ بنابراین ارائه الگوریتمی سریع و قابل اطمینان برای تشخیص ساختمان ها در تصاویر هوایی با رزولوشن بالا و تصاویر ماهوارهای امری ضروری به شمار میرود.

در دو دهه گذشته، محققان روشهای مختلفی را برای تشخیص محل ساختمانها در تصاویر هوایی و ماهوارهای ارائه دادهاند. در ادامه به بیان خلاصهای از روشهای مطرح شده در این حوزه پرداخته میشود. کیم [۱] از تئوری گراف برای تشخیص ساختمانها در تصاویر هوایی استفاده نموده است. در این روش، ویژگیهای خطی تصویر داده شده استخراج و از آنها به عنوان رئوس گراف استفاده میشود. سپس محل

مولینیر [۵] تشخیص مرزهای ساختمانها در تصاویر ماهوارهای را مدنظر قرار داده است. این روش، با کمک آموزش نقشههایی که ساختار خود را نظم دهی میکنند، اجرا می شود. گامبا و همکارانش [۶] از اطلاعات مرزها برای استخراج نقشه مناطق شهری استفاده کردهاند. دادههای مربوط به نقاط مرزی و غیر مرزی را به دو دسته مختلف تقسیم و سپس نتایج را ترکیب کرده تا مناطق شهری از تصاویر با وضوح بالا استخراج شوند. در تمامی این روشها به مجموعهای از دادههای آموزشی نیاز است. آقای بندیکسون [۷] از عملگرهای هندسی ریاضی برای استخراج اطلاعات ساختاری استفاده نموده تا مناطق شهری در تصاویر ماهوارهای تشخیص داده شود. ایـن روش مـیتوانـد در تشـخیص ساختمان ها در یک تصویر مورد استفاده قرار گیرد. سیرماسک و اوسالان [۸] از تصاویر چند طیفی ماهوارهای، برای تشخیص ساختمانها و شبکه خیابان ها، در مناطق مسکونی استفاده کردهاند. این روش از رشد اندیسها، دستهبندی، تجزیه تصاویر باینری و تئوری گراف بهره میبرد. اگر چه این روش قابل اعتماد است، اما به تصاویر چند طیفی ماهوارهای نیاز دارد. آکای و آکسوی [۹] نیز یک روش نوین برای قسمت بندی بدون ناظر تشخیص اشیاء در تصاویر ماهوارهای با وضوح بالا ارائه نمودهاند، که این روش نیز به اطلاعات چند طیفی نیاز دارد. لاکرویکس و همکارانش [۱۰] لبههای ساختههای دست انسان، مانند

¹ Very High Resolution (VHR) ² Contrast

ساختمان ها را با تطبیق دادن زیر گراف ها با مدل گرافی ساختمان تشخیص میدهند. درنهایت با بهره گیری از اطلاعات شدت نور و سایه، حضور ساختمان در نقطه تشخیص دادہ شدہ را تأیید مے کند. آن ہا برخلاف روش مطرح شده توسط سیرماسک و اوسالان [۲] از ویژگیهای خطی استفادہ کردہاند. کیریشناماچاری [۳] روشی مبتنی بر میدان های تصادفی مارکوف برای تشخیص ساختمان ها ارائه نموده است. در این روش تصویر را با استفاده از خطوط مستقیم قسمتبندی و مدلی مبتنی بر میدان های تصادفی مارکوف، با استفاده از اثر متقابل این قسمتها بنا می شود. این روش در مقایسه با روش ارائه شده توسط کیم [۱] و ساختار ترکیبی پیشینهادی در این مقاله از پیچیدگی بیشتری برخوردار است. سیگل [۴] مدل طبقهبندی دارای ناظر شکل اجسام و قسمتبندی بدون ناظر تصویر در یک الگوریتم بازگشتی ترکیب شده را معرفی کرده است، تا امکان جستوجوی اشیای کوچک مانند ساختمان ها در تصاویر ماهوارهای با وضوح بالا فراهم شود.

³ Multispectral

ساختمانها و جادهها را با استفاده از فیلترهای گابور در تصاویر ماهواره SPOT5 استخراج کردهاند.

همچنین در میان کارهای اخیر انجام شده می توان به مدل ییشنهادی توسط چاندرا [۱۱] اشاره کرد. در روش پیشنهادی چاندرا از الگوریتم فیلتر تطبیقی تنظیم شده ترکیبی برای تعیین ساختمان ها استفاده شده است. در این روش همزمان با استخراج اطلاعات از طبقهبندی کننده ماشین بردار پشتیبان (SVM) نیز برای ترکیب اطلاعات استخراج شده با یکدیگر استفاده می شود. سالار و سامان غفاریان [۱۲] یک روش جدید برای تشخیص ساختمان بر اساس سایه موجود از ساختمان ارائه نمودهاند. این روش با آشکارسازی ناحیه سایهدار توسط ماسک گذاری ناحیه روشنایی کار میکند. در این کار نواحی مورد استفاده برای آموزش به صورت خودکار با استفاده از شکل سایه ساختمان و جهت شدت روشنایی بهدست میآید. دقت نهایی در این کار در حدود ۸۸٪ گزارش شده است. سیدی یوسف [۱۳] از یک روش ترکیبی برای آشکارسازی استفاده کرده است. در این کار ابتـدا از روش پایین به بالا^۲ به منظور ایجاد یک طبقهبندی اولیه با ناظر را ایجاد کرد. سپس با استفاده از روش بالا به پایین^۳ به الگوهای مربعی دست پیدا کردهاند.

در این مقاله فرض می شود که مناطق شهری با استفاده از یکی از روش های مطرح شده، از تصویر استخراج شدهاند. سپس با تمرکز بر روی این مناطق اقدام به تشخیص محل ساختمان ها می شود. ما به طور خاص از روش ارائه شده توسط اوسالان و بویر [۱۴] برای تشخیص مناطق شهری، در تصاویر ماهواره ای هوایی Ikonos بهره برده شده است. نتایج تشخیص مناطق شهری در یک تصویر بزرگ از ماهواره Ikonos در شکل (۱) نمایش داده شده است. این تصویر مربوط به شهر آدانای ترکیه است.

شکل ۱. نتایج تشخیص مناطق شهری در تصویر بزرگ از ماهواره Ikonos برگرفته از فراز شهر آدانا، ترکیه [۲]

در مرحله بعد به صورت جداگانه بر روی هر منطقه مشخص

شهری متمرکز شده، زیرا روش ارائه شده در این مقاله بر ویژگیهای محلی مبتنی است و هیچ نیازی به اطلاعات سراسری تصویر ندارد. در روش پیشنهادی مشابه روش مطرح شده توسط سیرماییک [7]، ابتدا بردار ویژگیهای محلی را با استفاده از چهار روش مختلف از تصویر استخراج میشود. سپس از این بردارها به عنوان مشاهدات در یک مدل آماری استفاده می گردد. برای مدل سازی توزیع این مشاهدات، از یک روش تخمین چگالی مبتنی بر کرنل متغیر استفاده می شود. به عبارت دیگر محل ساختمانها در یک تصویر، به صورت یک متغیر تصادفی توأم مشاهدات تخمین زده می شود. در این حالت مدهای تابع چگالی احتمال تخمین زده شده و مقدار احتمال آنها محل ساختمانها در تصویر را مشخص می کنند.

این مقاله به صورت زیر مرتب شده است: در بخش بعد استخراج بردار ویژگیهای محلی ارائه میشود. در ادامه تشخیص ساختمان با استفاده از تخمین توزیع مبتنی بر کرنل مطرح می گردد. سپس روش پیشنهادی این مقاله که بر اساس مدلی ساده از ادغام دادهها و ادغام تصمیم گیری با استفاده از روشهای آستانه گذاری تطبیقی، برای تشخیص ساختمان ها هست، آمده است. سرانجام در بخش آخر نتایج شبیه سازی ارائه می شود.

۲. روش تشخیص ساختمان

به طور کلی تشخیص ساختمان شامل مراحل استخراج و ساخت بردارهای ویژگی، تشخیص و تعیین ساختمانها بر اساس تخمین تطبیقی چگالی است. در این کار چهار روش مختلف برای استخراج بردار ویژگیهای محلی استفاده شده است. روش اول به تشخیص گوشههای هریس⁶ وابسته است [۱۵]. دومین روش بر پایه نواحی پشتیبان مبتنی بر اندازه گرادیان^۶ [۱۶] طراحی شده و روش سوم بر پایه فیلتر گابور [۱۷] در جهتهای مختلف بنا شده است. درنهایت روش چهارم به ویژگیهای آزمایش سریع قسمتها^۷ [۱۸] وابسته است. در ادامه هر روش به طور مختصر مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲-۱. بردار ویژگیهای مبتنی بر گوشههای هریس

آقای فونته [۱۹] آشکارساز گوشه هریس را در سه مرحله محاسبه گرادیان، تشکیل ماتریس و محاسبه مقدار ویژه معرفی نموده است. برای تشخیص گوشهها در یک تصویر سطح خاکستری (I(x,y، ابتدا باید گرادیان هموار شده با استفاده از

¹ Support Vector Machin (SVM)

² Bottom-Up (BU)

³ Top-Down (TD)

⁴ Probability Density Function (pdf)

⁵ Harris Corner Detection

⁶ Gradient Magnitude based Support Regions (GMSR)

⁷ Features from Accelerated Segment Test (FAST)

تابع گوسی در جهتهای x و y محاسبه شود. برای ایـن کـار فیلترهای گرادیان در جهتهای x و y به صـورت روابـط (۱ و ۲) تعریف شدهاند.

$$g_x(x,y) = -\frac{x}{2\pi\tau_g^4} \exp\left(-\frac{x^2 + y^2}{2\tau_g^2}\right) \tag{1}$$

$$g_{y}(x,y) = -\frac{y}{2\pi\tau_{g}^{4}} \exp\left(-\frac{x^{2}+y^{2}}{2\tau_{g}^{2}}\right)$$
 (7)

که در آن، au_g پارامتری برای هموار کردن گرادیان است. گرادیانهای هموار شده برای تصویر I(x,y) به صورت روابط (۳) و (۴) است.

$$I_x = g_x(x, y) * I(x, y)$$
(7)

$$I_{y} = g_{y}(x, y) * I(x, y)$$
^(*)

در روابط (۳ و ۴) عملگر * بیانگر عملیات کانولوشن دوبعدی است. شناساگر گوشه هریس بستگی به محاسبه مـاتریس رابطـه (۵) (که به نوعی با تابع خودهمبستگی در ارتباط است) دارد.

$$A(x, y) = \begin{bmatrix} a_{xx} & a_{xy} \\ a_{xy} & a_{yy} \end{bmatrix}$$
 (Δ)

$$a_{xx} = \sum_{x_i \in W} \sum_{y_i \in W} I_x^2 \left(x_i, y_i \right) \tag{(8)}$$

$$a_{xy} = \sum_{x_i \in W} \sum_{y_i \in W} I_x(x_i, y_i) I_y(x_i, y_i)$$
(Y)

$$a_{yy} = \sum_{x_i \in W} \sum_{y_i \in W} I_y^2 \left(x_i, y_i \right) \tag{A}$$

همان طور که در معادلات (A–A) مشاهده می شود، a_{xx} ، a_{xx} ، a_{yy} و q_{yy} میانگین اندازه گرادیان ها در بازه W هستند. در این مقاله عرض این بازه میانگین گیری برابر هفت پیکسل انتخاب شده است. جزئیات بیشتر در مورد عملیات میانگین گیری در [A] آمده است. مقادیر ویژه ماتریس A اطلاعاتی را در مورد لبههای محل داده شده فراهم می کند. اگر هر دو مقدار ویژه ماتریس در محل محل داده شده بزرگ باشند، بیانگر وجود گوشه در آن محل است. می توان با محال است. می توان با محال ویژه موان با محل داده شده بزرگ باشند، بیانگر وجود گوشه در آن محل ویژه چشم پوشی کرد [A]

$$R(A) = |A| - \kappa \times trace^{2}(A)$$
(9)

در معادله (۹) *K* پارامتری قابل تنظیم است که در مقالات مقادیر بین ۲۰/۴ تا ۲/۱۵ برای آن مقدار مناسبی گزارش شده است [۱۹]. در این مقاله مشابه [۲] مقدار این پارامتر برابر با ۱۰/۶ انتخاب شده است. با محاسبه بیشینههای محلی تابع (*R*(*A*) می توان نقاط گوشه را استخراج کرد.

پس از اینکه نقاط گوشه، با مختصات فضایی آنها تعیین شدند، بردار ویژگیهای محلی نیز با استفاده از آنها تعریف میشوند. علاوه بر مختصات فضایی، اطلاعات جهت و وزن را نیز به صورت زیر اضافه میشود. ابتدا، جهت گرادیان و اندازه آن، برای هر نقطه از تصویر به صورت روابط (۱۰ و ۱۱) محاسبه میشوند:

$$O(x, y) = \arctan\left(\frac{I_y(x, y)}{I_x(x, y)}\right)$$
(1.)

$$M(x, y) = \sqrt{I_x^2(x, y) + I_y^2(x, y)}$$
(11)

برای هر نقطه گوشه با مختصات (x_i, y_i) ، جهت متناظر به صورت $(x_i, y_i) = \partial_i = 0$ است. برای اضافه کردن وزن به بردار ویژگیهای محلی، $(\mathcal{X}, \mathcal{Y})$ را با استفاده از روش اوتسو [۲۰] به صورت تطبیقی آستانه گذاری کرده و نتیجه $(\mathcal{X}, \mathcal{Y})$ به عنوان یک تصویر باینری استفاده شده است. در این تصویر، پیکسلهایی که مقدار یک دارنـد بیانگر پاسخ قـوی هسـتند. همچنـین پیکسلهای متصل به $(\mathcal{X}, \mathcal{Y})$ در $(\mathcal{X}, \mathcal{Y})$ استخراج شدهانـد. بنا به تعریف، دو پیکسل در تصویر باینری متصل به هم هستند، اگر این ترتیب، تمام پیکسلهای با مقدار یک قرار داشـته باشـند. به و وزن مجموع آنها به عنوان $(\mathcal{W})$ اضافه شده است. بنـابراین، اگر بیشتری داشته باشد، وزن بیشتری خواهد داشت. درنهایت بردار ویژگیهای محلی مبتنی بر گوشه هریس را به صورت رابطه (۱۲) بهدست آمده است:

(17) $\vec{k}_h(j) = (x_j, y_j, \theta_j, w_j) \quad j = 1, ..., K_h$ در رابطه (۱۲) بیانگر تعداد کل ویژگیهای تشخیص داده شده هریس است.

T-T. بردار ویژگیهای مبتنی بر GMSR

در این روش از هموار کردن گرادیان ها برای نواحی پشتیبانی استفاده شده است. برای استخراج نواحی پوشش ابتدا مقادیر هموار شده گرادیان با نامهای x و y را که در معادلات (۳) و (۴) داده شده است، استخراج میشود. سپس ((x, y) با مقادار آستانه ۱۰٪ حداکثر مقدار اندازه گرادیان، آستانه گذاری شده است [۱۶]. نتیجه ایان آستانه گذاری تصویر باینری ((x, y)خواهد بود. درنهایت مقدار زاویه و اندازه مربوط به هر نقطه خواهد بود. در رابطه 1 = (x_j, y_j) صدق می کند را دقیقاً مشابه آنچه برای روش هریس بیان شد، به دست آورده و بردار ویژگی محلی برای (x_j, y_j)

محاسبه خواهد شد.

$$\overrightarrow{k_{g}}(j) = (x_{j}, y_{j}, \theta_{j}, w_{j})$$
(17)

در این تعریف، *F_g* تعداد کل ویژگیهای GMSR تشخیص داده شده است. به طور خلاصه میتوان گفت اصلیترین تفاوت کاربردی این روش با روش قبل در شیوه آستانه گذاری ماتریس *M*(x,y) برای بهدست آوردن تصویر باینری *B*(x,y) است.

۲-۳. بردار ویژگیهای مبتنی بر فیلتر گابور

در این بخش روش استخراج بردار ویژگیهای محلی مبتنی بر فیلترینگ گابور معرفی میشود. در این روش، گام اول هموار کردن تصویر، با استفاده از فیلتر میانه برای حذف عبارات نویزی کوچک است. سپس، فیلترینگ گابور در جهت مختلفی اعمال شده و بر اساس این پاسخها، بردار ویژگیهای محلی را استخراج میشود. فیلترهای گابور به صورت گسترده در ناحیهبندی بافت¹ و تشخیص اشیاء^۲ مورد استفاده قرار میگیرند [۲۱ و ۲۲]. این فیلترها ویژگیهای قابل طراحی مثل فضای محلی⁷ و انتخاب زاویه[‡] را از خود به نمایش میگذارند [۱۷]. به بیان ریاضی، فیلتر درجه دوم گابور میتواند به صورت محصول یک تابع گوسی و یک تابعنمایی مختلط به صورت رابطه (۱۴) تعریف شود:

$$F_{\varphi}(x, y) = \frac{1}{2\pi\sigma_{g}^{2}} \exp\left(-\frac{u^{2}+v^{2}}{2\sigma_{g}^{2}}\right) \exp\left(j2\pi f u\right) (15)$$

در معادلــه (۱۴)، مقــدار $\varphi + ysin \varphi$ و مقــدار $w = -x \sin \varphi + y \cos \varphi$ میباشند. f فرکانس سیگنال مختلط نمایی، φ جهت فیلتر گابور و σ_g پارامتر تنظیم مقیاس است. بــا استفاده از فیلترینگ گابور، میتوان لبههای ساختمان و گوشههـا را در تصویر تعیین نمود. بـه عنـوان نمونـه در تصویر (I(x, y) بـا اندازه $M \times N$ ، از قسمت حقیقی پاسخ فیلتر گابور اسـتفاده شـده است.

$$G_{\varphi}(x, y) = Re\left\{I(x, y) * F_{\varphi}(x, y)\right\}$$
(1Δ)

در نتیجه $G_{\varphi}(x, y)$ در ناحیههایی از تصویر که ویژگیهای مشابهی با فیلتر دارد، مقدار بیشینه خود را مییابد. برای استخراج مختصات مکانی بردار ویژگیهای محلی، ابتدا باید بیشینه محلی $G_{\varphi}(x, y)$ برای x = 1, ..., N و y = 1, ..., Xشوند. اگر هر کدام از پیکسلهای (x_j, y_j) در (x, y)

بزرگترین مقدار را در بین هشت همسایه خود داشته باشند، یعنی:

$$G_{\varphi}(\mathbf{x}, \mathbf{y}) > G_{\varphi}(\mathbf{x}_{n}, \mathbf{y}_{n})$$

$$\forall (\mathbf{x}_{n}, \mathbf{y}_{n}) \in \left\{ (\mathbf{x}_{j} - 1, \mathbf{y}_{j} - 1), (\mathbf{x}_{j}, \mathbf{y}_{j} - 1) \quad (18)$$

$$, \dots, (\mathbf{x}_{j} + 1, \mathbf{y}_{j} \mp 1) \right\}$$

این نقطه، کاندیدای مختصات بردار ویژگی محلی است. سپس باید دامنه پاسخ فیلتر $G_{\varphi}(x, y)$ کنترل شود. یک نقطه بیشینه محلی (x_j, y_j) به عنوان کاندیدای مختصات بردار ویژگی محلی در نظر گرفته می شود، اگر و تنها اگر $\alpha < (x_j, y_j)$ باشد [۲۰]. برای بررسی تصاویر مختلف، مقدار پارامتر α با استفاده از روش اوتسو روی $(x, y) = G_{\varphi}(x, y)$ با یک روش تطبیقی برای هر تصویر به صورت جداگانه تنظیم شده و به این ترتیب بردارهای ویژگی محلی ضعیف در محاسبات آینده حذف خواهند شد.

پس از محاسبه مختصات نقاط کاندید، باید جهت و وزن آنها نیز محاسبه شوند. مقدار وزن، مشابه روشهای قبلی بهدست میآید. اما محاسبه جهت با دو روش قبلی متفاوت خواهد بود. در این روش برای محاسبه جهت باید هشت همسایه نقطه کاندید چک شده و همسایهای که مقدار (x, y) = 0 آن بیشتر است، مدنظر قرار گیرد. به این ترتیب زاویه مابین این همسایه و نقطه کاندید، جهت $i\theta$ را مشخص خواهد ساخت. این فرآیند در همه جهات φ اعمال شده و بردار ویژگیهای محلی مبتنی بر فیلترینگ گابور به عنوان $(x_j, y_j, \theta_j, w_j) = (i) \overline{k_f}$ برای فیلترینگ گابور استخراج خواهد شد. در اینجا K_f تعداد کل ویژگیهای تشخیص داده شده مبتنی بر فیلترینگ گابور است.

Fast بردار ویژگیهای مبتنی بر Fast

آقای روستن [۱۸] روشی سریع و قابل اعتماد به نام FAST برای تشخیص گوشهها در تصاویر معرفی شده است. در این روش برای هر پیکسل کاندید گوشه بودن، ۱۶ همسایه آن چـک مـیشوند. اگر ۹ پیکسل پیوسته وجود داشته باشد که یک مجموعه آزمایش را برآورده کند، پیکسل کاندیدا به عنوان یک گوشه در نظر گرفته میشود. هر پیکسل و بـا ۱۶ مکـان همسایه {1,2,...,16 ع میتواند یکی از سه حالت زیر را به خود بگیرد:

$$S_{p \to x} = \begin{cases} d & I_{p \to x} \le I_p - t \text{ (darker)} \\ s & I_p - t \le I_{p \to x} \le I_p + t \text{ (similar)} \\ b & I_p + t \le I_{p \to x} \text{ (brighter)} \end{cases}$$
(1Y)

که در آن، I_P معرف پیکسل p در تصویر I و t مقدار آستانه در این روش است. فرض کنیـد مجموعـه P شـامل تمـام پیکسـلهـای

¹ Texture Segmentation ² Object Recognition

³ Spatial Locality

⁴ Orientation Selectivity

تصاویر آموزشی باشند که برای انتخاب یک x به عنوان گوشه این مجموعه را به سه زیـر مجموعـه P_d ،P_s و P_b توسـط رابطـه (۱۸) تقسیم شده باشد.

$$P_{b} = \left\{ p \in P : S_{p \to x} = b \right\}$$
(1A)

زیرمجموعـههـای _۶P_e و P_d نیـز مشـابه رابطـه (۱۸) تعریـف میشوند. P_d شامل تمام پیکسلهایی است که براسـاس آسـتانه t تاریکتر از پیکسل مرکـزی هسـتند. بـه طـور مشـابه P_b شـامل پیکسلهای روشنتر و _۶P شامل پیکسلهایی با سـطح روشـنایی مشابه با نقطه مرکزی هستند.

انتخاب یک x براساس بیشترین مقدار اطلاعـات⁽ H_g کـه از رابطه (۱۹) محاسبه میشود، میباشد [۱۸].

 $H_{g} = H(P) - H(P_{d}) - H(P_{s}) - H(P_{b})$ (19)

درنهایت از روش FAST برای استخراج بردار ویژگیهای محلی استفاده شده است. فرض کنید، بردار ویژگیهای محلی به صورت $(x_j, y_j, \theta_j, w_j) = \overline{k_s}(j) = (x_j, y_j, \theta_j, w_j)$ تور FAST بهدست آید. در این حالت K_s تعداد کل ویژگیهای تشخیص داده شده بر اساس FAST است. در مرجع [۲] تصویر Adana₁ شده و مختصات فضایی بردارهای ویژگی محلی استخراج شده با چهار روش قبلی را بهدست آورده است.

همانطور که در شکل (۲) مشاهده میشود، در $\overline{kh}$ فقط مختصات پیکسلهای گوشه وجود دارند. علاوه بر این، تعدادی از گوشهها نیز از دست رفتهاند. بنابراین حداقل تعداد گوشههای بردارهای ویژگی محلی را با روش تشخیص گوشه هریس دارید. $\overline{kg}$ هم شامل مختصات پیکسل گوشه و هم لبه ساختمان است. $\overline{kg}$ ، $\overline{kf}$ و $\overline{kf}$ شامل مختصات پیکسل گوشه و لبه ساختمان هستند. با این وجود، تعدادی از پیکسلهای ساختار درخت و بخشهایی از جاده را نیز شامل میشوند. در مرحله بعد باید از این بردارهای ویژگی محلی، برای تشخیص ساختمانها استفاده شوند.

۵-۲. تخمین توزیع مبتنی بر کرنل

هر بردار ویژگی محلی بیان شده، یک ساختمان را برای تشخیص در تصویر مشخص میکند. با این وجود هر کدام از این دسته ویژگیها، بهتنهایی برای تشخیص ساختمانها کافی نیستند. در حقیقت، هر چه بردارهای ویژگی محلی بیشتری داشته باشید، ساختمان با احتمال بیشتری تشخیص داده خواهد شد. از طرف دیگر، ما تعداد ساختمانهای موجود در تصویر را نمیدانیم.

بنابراین، باید روش تشخیص ساختمان را با یک ساختار احتمالی مدل شود. برای این کار، مشابه روش [۲] که محلهای ممکن ساختمانها را به عنوان متغیرهای تصادفی گسسته نمایش داده است، عمل کرده و سپس تابع توزیع احتمال آنها با استفاده از بردارهای ویژگی محلی به عنوان مشاهدات با استفاده از تخمین توزیع متغیر کرنل تخمین زده میشود.

شکل ۲. تصویر آزمون Adana و مختصات بردار ویژگی استخراج شده با چهار روش مختلف (الف: $\overrightarrow{k_{g}}$ ب: $\overrightarrow{k_{f}}$ ج: $\overrightarrow{k_{f}}$ د: $\overrightarrow{k_{f}}$ [۲]

آقای سیلورمن [۲۳] تخمین گر توزیع کرنل برای تابع توزیع احتمال گسسته و دوگانه به صورت زیر تعریف نموده است. ابتـدا تابع کرنل دو متغیره [(N(x,y)] باید شرایط روابـط (۲۰ و ۲۱) را برآورده نماید:

¹ Information Gain

$$\sum_{x} \sum_{y} N(x, y) = 1 \tag{(7.)}$$

$$N(x, y) \ge 0 \quad \forall (x, y)$$
 (71)

در نتیجه تخمین گر توزیع احتمال کرنل (N(x,y به صـورت رابطه (۲۲) تعریف میشود:

$$f(x, y) = \frac{1}{nh} \sum_{i=1}^{n} N(\frac{x - x_i}{h}, \frac{y - y_i}{h})$$
(11)

در معادلـه (۲۲) پـارامتر h عـرض پنجـره و (x_i, y_i) بـرای ای مشاهدات حاصل از تابع توزیع احتمالی هسـتند کـه باید تخمین زده شـود. اگـر مشـاهدات نتواننـد بـه صـورت قابـل اطمینان با تابع کرنل ثابت نمایش داده شوند، باید از تـابع کرنـل متغیر استفاده شود. بنابراین تخمین تابع توزیـع احتمـال معادلـه (۲۲) به صورت زیر خواهد شد:

$$f_{\nu}(x, y) = \frac{1}{nh} \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{\sigma_i} N\left(\frac{x - x_i}{h\sigma_i}, \frac{y - y_i}{h\sigma_i}\right) \quad (\gamma\gamma)$$

i = 1, ..., n در معادله (۲۳) پارامتر σ_i متغیر مقیاس بـرای است. است.

۲-۶. استفاده از تخمین چگالی مبتنی بر کرنل متغیر به دلیل اینکه تعداد کل ساختمانهای موجود در تصویر داده شده مشخص نیست، از روش تخمین توزیع مبتنی بر کرنل متغیر استفاده می شود. همان طور که در بخش های قبل بیان شد، از بردارهای ویژگی محلی به عنوان مشاهدات برای تخمین تابع توزيع احتمال، بدون از دست دادن كليت استفاده شده است. اين بردارها ویژگی ساختمانهایی که باید تشخیص داده شوند را مهیا مىكنند. با اين وجود به دليل اينكه، اين بردارها گوشهها يا لبههای هر ساختمان را نمایش میدهند، مختصات فضایی آنها كافى نيست. براى تشخيص ساختمان، نياز است كه لبهها يا گوشهها از هم جدا شوند. برای دستیابی به این هدف، تأثیر بردارهای ویژگی محلی با توجه به جهت و وزن آنها تغییر داده شده است. با انجام این کار، مشاهده می شود که برای گوشهها یا لبههای ساختمانهای روشن، جهتهای گرادیان به سمت مرکز ساختمان است. برای لبههای تاریک ساختمان، جهت گرادیانها از مرکز ساختمان دور است. هر چند به دلیل یکسان نبودن مقادیر پیکسلهای بالای پشتبام و سایههای اطراف ساختمانها، برای لبههای تاریک جهت برخی گرادیانها هنوز به سمت مرکز ساختمان است.

در شکل (۳) جهت صحیح بردارهای ویژگی محلی با استفاده از گوشه هریس و فیلترینگ گابور روی یک ساختمان تاریک و یک ساختمان روشن نشان داده شده است. همان طور که در شکل

می توان مشاهده کرد، برای ساختمان روشن، تقریباً تمام جهتها برای هر چهار روش به سمت مرکز ساختمان است. برای ساختمانهای تاریک، تعدادی از بردار ویژگیهای محلی جهتی به سمت مرکز ساختمان دارند. با این وجود، برای بردار ویژگیهای محلی مبتنی بر فیلتر گابور، تعداد بیشتری از بردارهای ویژگی محلی به سمت مرکز ساختمان هستند.

شکل ۳. دو ساختمان نمونه و جهتهای بردار ویژگی محلی (ستون چپ ساختمانهای روشن و ستون سمت راست ساختمانهای تیره) برای دو روش هریس و گابور (سطر اول روش هریس و سطر دوم روش گابور) [۲]

بر اساس مشاهدات قبلی، هر بردار ویژگی محلی تحت تأثیر تبدیلهایی به صورت زیر در نظر گرفته شده است:

$$\hat{x}_i = x_i + 0.5w_i \sin \theta_i \tag{14}$$

$$\hat{y}_i = u_i + 0.5w_i \cos \theta_i \tag{7a}$$

به عبارت دیگر هر بردار ویژگی محلی در جهت θ شیفت داده و نصف وزن w_i را در هنگام شیفت دادن اعمال شده است، تا تقریباً در مرکز ساختمان قرار گیرد. همچنین N(x,y) در معادله (۲۰) به عنوان تابع توزیع احتمال متقارن Gaussian که در اکثر کاربردهای تخمین چگالی به کار میرود، انتخاب شده است. با استفاده از این مشاهدات به روز شده و تغییر داده شده، تابع توزیع احتمال تخمین زده شده به صورت رابط (۲۶) تعریف می گردد که در آن $m_i = m_i$ است. در هنگام تشخیص ساختمان، مودهای (x,y) نیز استخراج می شود. بنابراین در این معادله از کرنل نرمال شده استفاده نشده است. با این وجود، تابع توزیع نهایی تخمین زده شده با نرمال کردن ثابت R نرمالیزه می گردد.

$$f_{b}(x, y) = \frac{1}{R} \sum_{i=1}^{K} \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_{i}}} \exp\left(-\frac{(x-\hat{x}_{i})^{2} + (y-\hat{y}_{i})^{2}}{2\sigma_{i}}\right) \quad (\Upsilon P)$$

به دلیل اینکه تعداد ساختمانهایی که باید در تصویر تشخیص داده شود معلوم نیست، تابع توزیع احتمال تخمین زده شده ($p_b(x, y)$ به صورت چند مودی خواهد بود. فرض کنید، مودهای این تابع توزیع احتمال ممکن است مرکز ساختمان باشند. با این وجود، تمام مودها، نمایانگر مرکز ساختمان نیستند. برای هر نقطهای که مرکز ساختمان خواهد بود، مقدار احتمال باید از یک مقدار کمینه بیشتر باشد. این مقدار با یک روش تطبیقی به صورت زیر توجیه می شود. به دلیل اینکه ساختمانها در یک ناحیه شهری تعیین می شوند، فرض می گردد که حداقل تشخیص نواحی شهری قبل از شروع فرآیند تشخیص ساختمان، اعمال شده است. بنابراین مودهایی که بیشترین احتمال را برای محل ساختمان دارند، انتخاب شدهاند.

$$(x_b, y_b) = \operatorname{argmax}_{x, y} f_b(x, y) \tag{(YY)}$$

سپس از مودهای باقیمانده آنهایی که احتمال حداقل سپس از مودهای باقیمانده آنهایی که احتمال حداقل شدهاند. توجه شود که به صورت عملی، برای آزمایشهای کنترل شده ضریب ۲/۰ بهدستآمده است. این روش همچنین احتمالات برای تشخیص مکان ساختمانها را نیز به صورت خودکار اختصاص میدهد. بالاترین حاصل احتمال به مکانی اختصاص مییابد که وجود ساختمان در آن محل محتمل تر باشد.

۲-۷. روش ادغام تصمیم گیری

چهار روش استخراج بردار ویژگیهای محلی، اطلاعات متفاوتی را از یک تصویر استخراج میکنند. ادغام این بردارها، ممکن است دقت تشخیص ساختمان را بالا ببرد. خوشبختانه، روش تشخیص ساختمان احتمالی اجازه ادغام اطلاعات را به ما میدهد. بنابراین، در این بخش، دو روش ادغام با استفاده از ساختار احتمالی برای بهبود نتایج تشخیص محل ساختمان معرفی شده است[۲].

- روش اول مبتنی بر ادغام داده است و پیچیدگی کمتری دارد، به طوری که تمام بردارهای ویژگی محلی استخراج شده با روشهای مختلف به عنوان یک گروه یکسان استفاده میشود. به عبارت دیگر، تابع توزیع احتمال آورده شده در معادله (۲۶) با مجموعه ویژگیهای محلی $\vec{k_f}, \vec{k_g}, \vec{k_f}, \vec{k_g}$ تخمین زده شده است. سپس محل ساختمانها با استفاده از تابع توزیع احتمال تخمین شده، با روشی مشابه بخش قبل تعیین میشود.

- روش دوم بر ادغام تصمیم گیری مبتنی است. در اینجا توابع توزیع احتمال تخمین زده شده را با روش های مختلف ترکیب کرده و تابع توزیع احتمال نهایی حاصل می شود. برای این کار در هنگام ترکیب توابع توزیع احتمال، وزن با نسبت مستقیم

نسبت به مقدار بیشینه مود آنها، اضافه می گردد. همان طور که قبلاً اشاره شد، در تعیین محل ساختمانها از روی تابع توزیع احتمال تخمین زده شده، مودهایی با بیشترین مقدار به عنوان ساختمان در نظر گرفته می شود. می توان با نرمالیزه کردن چهار تابع توزیع احتمال متفاوت، آنها را با هم ترکیب کرده و تخمین تابع توزیع احتمال نهایی را به صورت رابطه (۲۸) تعیین نمود:

$$f_{D}(x, y) = \frac{1}{R} \sum_{l=\{h, g, f, s\}} \frac{f_{l}(x, y)}{max_{(x, y)} f_{l}(x, y)} \quad (YA)$$

در معادلیه (۲۵) عبارت ($f_g(x, y), f_g(x, y), f_g(x, y)$ و وی معادلیه (۲۵) عبارت ($f_g(x, y), f_g(x, y)$ و ویژگی محلی $\widehat{f_k}, \widehat{K_g}, \widehat{K_g}$ و $\widehat{K_h}$ هستند. R بهرهای است که به عنوان ثابت نرمالیزه کردن شناخته می شود. این روش را ادغام تصمیم گیری نام گذاری شده است [۲]، چرا که عملیات ادغام نزدیک به گام تشخیص ساختمان اعمال شده است. سپس به جای روشهای مطرح شده در بخشهای قبل از تابع توزیع احتمال پیشنهادی رابطه (۲۸) استفاده می شود.

در ادامه ساختار احتمالی تشخیص ساختمان پیشنهادی را معرفی کرده و از روشهای ادغام داده و تصمیم گیری با استفاده از روشهای آستانه گذاری تطبیقی، برای تشخیص ساختمانها استفاده می شود.

۳. روش پیشنهادی

در روش پیشنهادی با استفاده از ساختار بردارهای ویژگی محلی و ارتقای روشهای ترکیبی مطرح شده روشی کاراتر برای تشخیص ساختمانها در تصاویر ارائه میشود. در روش پیشنهادی با توجه به این حقیقت که مقدار تابع توزیع احتمال تصاویر وابسته به نسبت واریانس بر همبستگی ضرایب تبدیل موجک است، میتوان از مقدار آستانه گذاری تطبیقی استفاده و اقدام به انتخاب تابع احتمال مناسبتر نمود. با توجه به اینکه استفاده از ادغام توابع تخمین زده شده در هر چهار روش موجب صرف زمان زیادی میشود و این حقیقت که افزایش توابع تخمین زده شده مواره موجب افزایش و بهبود عملکرد تشخیص ساختمان نمی شود، راهکاری برای تصمیم گیری مناسب در مورد انتخاب تابع احتمال تخمین زده شده ارائه گردیده است. با این روش احتمال خطای تشخیص ساختمانها کمتر از روشهای مطرح شده می گردد. در این روش تابع تعیین مقدار آستانه به صورت رابطه (۲۹) است.

$$h_p = \exp(-\sigma^2 / \text{WCoherence})$$
 (۲۹)

در رابطـه (۲۹) پـارامتر σ² بيـانگر واريـانس کـل تصـوير و

$$\sigma^{2} = \left(\frac{1}{M \times N} \sum_{i=1}^{M} \sum_{j=1}^{N} x_{ij}^{2}\right) - \mu^{2} \qquad (\mathfrak{r} \cdot \mathbf{i})$$

$$WCoherence = \frac{S\left(C_x^{*}\left(a,b\right)C_y\left(a,b\right)\right)}{\sqrt{S\left(\left|C_x\left(a,b\right)\right|^{2}\right)}\sqrt{S\left(\left|C_y\left(a,b\right)\right|^{2}\right)}} \quad (\texttt{```)}$$

در رابطه (۳۰) پارامتر µ مقدار میانگین تصویر است و از رابطه (۳۲) محاسبه میشود.

$$\mu = \frac{1}{M \times N} \sum_{i=1}^{M} \sum_{j=1}^{N} x_{ij} \tag{(77)}$$

در رابطـه (۳۱)، ($C_x(a,b)$ و $C_x(a,b)$ نشـان دهنـده مقـادیر ضرایب تبدیل موجک با مقیاس a در مکان b و * عملگر مـزدوج مختلط هستند. پس از محاسبه مقدار آستانه بـا اسـتفاده از تـابع رابطه (۳۳) مقدار نهایی تابع توزیع احتمال تعیین و با توجـه بـه مدهای این تابع مکان ساختمانها تخمین زده میشود.

$$f_p(x, y) = \begin{cases} f_D(x, y) & \text{if } f_b(x, y) \ge h_p \\ f_b(x, y) & \text{if } f_b(x, y) < h_p \end{cases} \quad (\texttt{rr})$$

که در رابطه (۳۳)، (*f*_b(x,y) با استفاده از ویژگیهای FAST بهدست میآید.

در شکل (۴) شمای کلی روش پیشنهادی مشاهده می شود.

۴. نتایج شبیهسازی

در این قسمت، روش های مطرح شده که ترکیب روش تصمیم گیری و درهم آمیختگی داده است برای تشخیص ساختمان مورد آزمایش قرار می گیرد. مجموعه داده ها شامل مجموعه تصاویر مربوط به شهر تهران است. نقاط مورد نظر از مناطقی در شمال شهر تهران انتخاب و تصاویر مورد ارزیابی از سایت usgs.gov استخراج شدهاند. این سایت دارای یک بخش سایت Explorer است که مانند Boogle Earth می کند. تصاویر برداشت تصویر ماهواره ای از هر نقطه ای را فراهم می کند. تصاویر سایت Google Earth علائمی است که محل خیابان ها، آدرس ها و راهنمایی هایی دیگری را نشان می دهد. این علائم، کار بر روی تصاویر را دچار مشکل می کند.

مزیت تصاویر سایت usgs.gov نسبت به Google Earth ایـن است که تصاویر این سایت نشانههای اضافی کمتری دارد و عمـل تشخیص ساختمان در آن بـا خطـای کمتـری روبـهرو مـیشـود.

تصاویر مورد آزمایش با رزولوشنهای کاملاً مختلفی مورد آزمایش قرار گرفتهاند. نتایج آزمایش نشان میدهد که عملکرد الگوریتم ارائه شده با تغییر وضوح دچار مشکل نخواهد شد. شکل (۵)، منطقهای مشخص شده در شهر تهران را نشان میدهد که در سایت usgs.gov قابل مشاهده است.

شکل ۴. شمای کلی طرح پیشنهادی

شکل ۵. تصویر منطقهای مشخص در شمال تهران در سایت usgs.gov

به منظور دستیابی به نتیجه مطلوب تر، روی تصویر شکل

(۴) پیش پردازش های معمول از قبیل برش تصویر، شارپ کردن و بهبود تباین تصویر انجام شده است. تصویر شکل (۴) پس از اعمال پیش پردازش های گفته شده به صورت تصویر شکل (۶) است.

شکل ۶. تصویر منطقه شمال تهران (شکل ۴) پس از برش، شارپ شدن و بهبود تباین

همچنین به منظور بررسی بیشتر روش پیشنهادی یک تصویر از مجتمع مسکونی کوثر واقع در بزرگراه ارتش نیز در نظر گرفتـه شده است. این تصویر در شکل (۷) آورده شده است.

شکل ۷. تصویر مجتمع مسکونی کوثر واقع در بزرگراه ارتش

در بررسی نتایج آزمایش عموماً دو پارامتر 'TD و FA^T مدنظر ما قرار دارد. در این مقاله پارامتر TD نشان دهنده تعداد ساختمانهایی است که به درستی در تصویر مشخص شدهاند. همچنین پارامتر FA نشان دهنده تعداد نقاطی از تصویر است که به اشتباه به عنوان ساختمان تشخیص داده شدهاند. همان طور که انتظار میرود در یک شرایط خاص مصالحهای بین این دو پارامتر وجود دارد. به صورتی که با تغییر دادن پارامترهای الگوریتم (که در متن مقاله عموماً به عنوان آستانه معرفی شدهاند)، مقدار TD

افزایش داده شود (تا شناسایی وجود هیچ ساختمانی از دست داده شود)، امکان دارد مقدار FA نیز افزایش پیدا کند. مشخص است که بهترین روش، روشی است که بیشترین TD و کمترین FA را داشته باشد. توجه شود که مقادیر پارامترها به صورت تجربی به نحوی انتخاب شدهاند که این مصالحه به بهترین صورت ایجاد شود. در این مقاله، پارامتر τ_g در الگوریتم فیلترهای گابور برای تصاویر برابر یک در نظر گرفته شده است. توجه شود که روش ارائه شده نسبت به این پارامتر مقاوم است و نتایج متأثر از تغییرات آن نخواهد بود.

در بررسیهای عملی مقادیر مناسب برای سایر پارامترهای فیلتر گابور به صورت $\sigma_g = 1/۵$ و $\sigma_g = 1/8$ هستند که پس از آزمایشهای زیاد بهدست آمدهاند. با تثبیت این دو پارامتر، میتوان فیلتر مورد نظر را که در حوزه مکان بسیار شبیه به لبههای ساختمانها است، بهدست آورد. همچنین برای پوشش لبههای ساختمانهای مختلف، مقادیر مختلفی برای φ مورد آزمایش قرار گرفته است. درنهایت ۱۰ جهت مختلف برای فیلتر گابور به صورت $\left[\frac{\pi}{10}, \frac{2\pi}{10}, \frac{2\pi}{10}, \frac{2\pi}{10}\right] = \varphi$ مناسب تشخیص داده شد.

در تشخیص ساختمان در تصاویر ماهوارهای، ابتدا ساختمانهای تشخیص داده شده در تصویر شمال شهر تهران با روش ادغام پیشنهاد شده در شکل (۸) نشان داده شده است. همان طور که دیده می شود، نقاط قرمز رنگ می تواند به دقت محل ساختمانها را مشخص کند. در این تصویر می بینید که بعضی از نقاط به دلیل داشتن ظاهری شبیه به گوشه های ساختمان به اشتباه، به عنوان ساختمان تشخیص داده شدهاند که اکثر این نقاط به این دلیل به اشتباه تشخیص داده شدهاند که بر روی خطوط نشان دهنده خیابان قرار گرفتهاند.

شکل ۸. تشخیص محل ساختمانها در تصویر

همین کار برای تصویر مجتمع مسکونی کوثر نیز انجام شده است که نتیجه آن در شکل (۹) آورده شده است. همان طور که

¹ True Detection

² False Alarm

مشاهده میشود، در این تصویر تشخیص ساختمانها با دقت بـالا و با خطای بسیار پایین انجام شده است.

شکل ۹. تشخیص ساختمانها در تصویر مجتمع مسکونی کوثر

به منظور بررسی بیشتر روش پیشنهادی، این روش روی ۳۲ تصویر دریافتی از سایت ماهوارهای usgs.gov از شهر تهران به پیادهسازی و اجرا شده است. لازم به ذکر است در تابع آستانه پیشنهادی به جای ضرایب تبدیل موجک تصویر، از توابع ضریب همبستگی و تابع ضرایب کسینوسی گسسته^۱ نیز استفاده شده است. همان گونه که در جدول (۱) آمده است، استفاده از ضرایب تبدیل موجک تصویر بهترین عملکرد را روی تصاویر داشته است.

جدول ۱. اجرای روش پیشنهادی با تبدیلهای متفاوت روی ۳۲ تصویر از شهر تهران

FA(%)	TD(%)	FA	TD	توابع آستانه گذاری
10/88	λ٧/۵	۵	۲۸	تبديل موجک
۲١/٨٧۵	۵۲/۲۵	٧	79	تبدیل DCT
22/120	۷۵	٩	74	ضريب همبستگی

برای ارزیابی بیشتر روش پیشنهادی بهترین نتایج این روش با روشهای مطرح توسط سیرماییک [۲] و روش مطرح شده توسط چاندرا [۱۱]، غفاری [۱۲] و سیدی محمود [۱۳] مقایسه شده است. در روش ارائه شده توسط غفاری [۱۲] پارامترهای دقت^۲ و بازفراخوانی^۳ به عنوان شاخصهای ارزیابی مطابق روابط (۹۳ و ۳۵) در نظر گرفته شدهاند. نتایج بهدست آمده میزان دقت ۸۵/۳ درصدی و میزان بازفراخوانی را ۸۷/۲ درصد محاسبه نموده است.

$$precision = \frac{\|TD\|}{\|TD\| + \|FP\|} \tag{(3.17)}$$

$$recall = \frac{\|TD\|}{\|TD\| + \|FA\|} \tag{4}$$

² Precision

³ Recall

در روش مطرح شده توسط سیدی محمود [۱۳] تنها پارامتر صحت[†] در ارزیابی کار مورد استفاده قرار گرفته است، که مقدار حداکثر آن برابر ۸۱/۵ درصد گزارش شده است. نتایج این مقایسه در جدول (۲) آورده شده است. همانطور که مشاهده میشود روش ترکیبی پیشنهادی از نظر معیارهای FA و TD نتایج بهتری را نسبت به سایر روشها داشته است.

FA(%)	TD(%)	FA	TD	روش
۲۵	۷۵	٨	74	ھریس
31/20	۸γ/۵	١٠	۲۸	GMSR
۲۸/۱۳	۹٠/۶۳	٩	29	فيلتر گابور
10/88	۷۸/۱۳	۵	۲۵	FAST
۲۱/۸۸	۵۱/۲۵	٧	79	ادغام داده
۱۸/۷۵	٨۴/۳٨	۶	۲۷	ادغام تصميم گيري
18/18	٨٣/٨٧	۵	79	روش MTMF [۱۱]
۲۱/۸۷	٨۴/٣٧	٧	۲۷	روش غفاري [١٢]
۲۸/۱۲	۷۵	٩	74	روش BU-TD [۱۳]
10/88	λ٧/۵	۵	۲۸	روش پیشنهادی

جدول۲. مقایسه کارایی روش پیشنهادی با روشهای مطرح شده در تشخیص ساختمان روی تصاویر مورد آزمایش از شهر تهران

۵. نتیجهگیری

در این کار یک آستانه تطبیقی به منظور افزایش دقت و عملکرد تشخیص ساختمانها از روی تصاویر ماهوارهای، ارائه و نتایج شبیهسازی بررسی گردید. همان طور که مطرح شد؛ استفاده از روش پیشنهاد شده موجب بالا رفتن مقدار تشخیص صحیح ساختمانها گردید که نشان دهنده بهبود عملکرد نسبت به روشهای مقایسه شده است.

۶. مراجع

- Kim, T.; Muller, J. P. "Development of a Graph Based Approach for Building Detection"; Image Vision Comput. 1999, 17, 3-14.
- [2] Sirmacek, B.; Unsalan, C. "A Probabilistic Framework to Detect Buildings in Aerial and Satellite Images"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2011, 49, 211-221.
- [3] Krishnamachari, S.; Chellappa, R. "Delineating Buildings by Grouping Lines with MRFs"; IEEE Trans. Image Process 1996, 5, 164-168.
- [4] Segl, K.; Kaufmann, H. "Detection of Small Objects From High-Resolution Panchromatic Satellite Imagery Based on Supervised Image Segmentation"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2001, 39, 2080-2083.
- [5] Molinier, M.; Laaksonen, J.; Hame, T. "Detecting Man-Made Structures and Changes in Satellite Imagery With a Content-Based Information Retrieval System Built on Self-

¹ Discrete Cosine Transform

⁴ Correctness

- [14] Ünsalan, C.; Boyer, K. L. "A System to Detect Houses and Residential Street Networks in Multispectral Satellite Images"; Comput. Vis. Image Understanding 2005, 98, 423-461.
- [15] Harris, C.; Stephens, M. "A Combined Corner and Edge Detector"; Alvey. Vis. Conf. 1988, 147-151.
- [16] Unsalan, C. "Gradient-Magnitude-Based Support Regions in Structural Land Use Classification"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2006, 3, 546-550.
- [17] Vetterli, M.; Kovačević, J. "Wavelets and Subband Coding"; Prentice-Hall, 2007.
- [18] Rosten, E.; Porter, R.; Drummond, T. "Faster and Better: A Machine Learning Approach to Corner Detection"; IEEE. Trans. Pattern. Anal. 2010, 32,105-119.
- [19] Fonte, M. L.; Gautama, S.; Philips, W.; Goeman, W. "Evaluating Corner Detectors for the Extraction of Man-Made Structures in Urban Areas"; IEEE Int. Geosci. Remote Sens. Symp. 2005, 237-240.
- [20] Otsu, N. "A Threshold Selection Method from Gray-Level Histograms"; IEEE Trans. Syst. Man. Cyb. 1997, 9, 62–66. 1979.
- [21] Jain, A. K.; Ratha, N. K.; Lakshmanan, S. "Object Detection Using Gabor Filters"; Pattern. Recogn. 1997, 30, 295-309.
- [22] Kyrki,V.; Kamarainen, J. K.; Kälviäinen, H. "Simple Gabor Feature Space for Invariant Object Recognition"; Pattern. Recogn. Lett. 2004, 25, 311-318.
- [23] Silverman, B. W. "Density Estimation for Statistics and Data Analysis"; CRC Press, 1986.

Organizing Maps"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2007, 45,861-874.

- [6] Gamba, P.; Dell'Acqua, F.; Lisini, G.; Trianni, G. "Improved VHR Urban Area Mapping Exploiting Object Boundaries"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2007, 45, 2676-2682.
- [7] Benediktsson, J. A.; Pesaresi, M.; Amason, K. "Classification and Feature Extraction for Remote Sensing Images From Urban Areas Based on Morphological Transformations"; IEEE Trans. Geosci. Remote 2003, 41,1940-1949.
- [8] Sirmacek, B.; Unsalan, C. "Urban Area Detection Using Gabor Features and Spatial Voting"; Proc. Int. Conf. SIU. 2009, 812-815.
- [9] Akçay, H. G.; Aksoy, S. "Automatic Detection of Geospatial Objects Using Multiple Hierarchical Segmentations"; IEEE Trans. Geosci. Remote. 2008, 46, 2097-2111.
- [10] Lacroix, V.; Idrissa, M.; Hincq, A.; Bruynseels, H.; Swartenbroekx, O. "SPOT5 Images for Urbanization Detection"; Proc. Int. Conf. PRL. 2006, 226-233.
- [11] Chandra, N.; Jayanta, K. G.; Ashu, S. "A Cognitive Based Approach for Building Detection from High Resolution Satellite Images"; Adv. in Comput. Commun. & Autom. (ICACCA), Int. Conf. 2016, 1-5.
- [12] Ghaffarian, S.; Ghaffarian, S. "Automatic Building Detection Based on Supervised Classification Using High Resolution Google Earth Images"; The Int. Archives of Photogrammetry, Remote Sens. Spatial Inf. Sci. 2014, 40, 3, 101-106.
- [13] Sidi, Y., Clément, M., Chehata, N., Le Bris, A. "Combining Top-Down and Bottom-Up Approaches For Building Detection in a Single Very High Resolution Satellite Image"; IEEE Int. Geosci. Remote Sens. Symp. 2014, 4820-4823.